

5. VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN HUOMIOON OTTAMINEN

Valtioneuvoston hyväksymien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pääkohdat on esitetty edellä luvussa 3.1. Kaavan sisältöä kuvaavassa luvussa 4 sekä vaikutusten arviointiselostuksessa (luku 6.4) noudatetaan valtakunnallisten tavoitteiden asiaryhmittelyä. Seuraavassa esitetään

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa huomioon otettavat valtakunnalliset tavoitteet ja niiden yhteydessä luettelomaisesti, miten niihin on maakuntakaavassa vastattu.

TOIMIVA ALUERAKENNE

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä tuetaan aluerakenteen tasapainoista kehittämistä sekä elinkeinoelämän kilpailukyvyyn ja kansainvälisen aseman vahvistamista hyödyntämällä mahdollisimman hyvin olemassa olevia rakenteita sekä edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja luonnon voimavarojen kestävästi hyödyntämistä. Aluerakenteen ja alueidenkäytön kehittäminen perustuu ensisijaisesti alueiden omiin vahvuuksiin ja sijaintitekijöihin. Toimivan aluerakenteen runkona kehitetään pääkaupunkiseutua, maakuntakeskuksia sekä kaupunkiseutujen ja maaseudun keskusten muodostamaa verkostoa.

- maakunnan kattava aluekeskusten verkosto: Oulun, Koillis-Suomen, Raahen ja Oulun Eteläisen aluekeskukset
- kansainväliset kehittämisvyöhykkeet Perämerenkaari ja Oulu–Arkangel
- kaupunki-maaseutu-vuorovaikutusalueet Oulun ja Raahen kaupunkiseutujen sekä Oulun Eteläisen kaupunkiverkon yhteydessä
- maaseudun kehittämisen kohdealueet jokilaaksoissa ja Lakeudella
- arvokkaat luontoalueet aluevarauksina sekä kehittämisperiaattemerkintöinä
- turvetuotantoalueet sovitettu yhteen luontoarvojen kanssa
- kaupunki-, kunta- ja kyläkeskukset

Alueidenkäytöllä edistetään kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta sekä kyläverkoston kehittämistä. Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla ja taantuvilla alueilla kiinnitetään alueidenkäytössä huomiota jo olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen sekä elinkeinotoiminnan ja muun toimintapohjan monipuolistamiseen. Alueidenkäytössä otetaan huomioon haja-asutukseen ja yksittäistoimintoihin perustuvat elinkeinot sekä maaseudun tarve saada uusia pysyviä asukkaita.

- kaupunki–maaseutu-vuorovaikutusalueet; suunnittelumääräykset
- maaseudun kehittämisen kohdealueet ja kaavamääräykset; korostavat monipuolista elinkeinotoimintaa ja asumista

Erityistavoitteet

Maakunnan suunnittelussa yhteistyössä maakuntien liittojen kesken on selvittävä ne alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja muuhun alueidenkäyttöön liittyvät toimenpiteet, joilla edistetään ylimaakunnallisten kehittämisvyöhykkeiden muodostamista ja niiden kehittämisedellytyksiä. Maakunnan suunnittelussa on esitettävä valtakunnallisesti tärkeät vyöhykkeet sekä kaupunki- ja taajamaverkostot ja niiden kehittämisperiaatteet.

- Perämerenkaari- ja Oulu–Arkangel-kehittämisvyöhykkeet
- Oulun seudun laatukäytävä
- Oulun eteläisen kaupunkiverkko
- ylimaakunnallisia matkailun vetovoima-alueita

Maakunnan suunnittelussa on selvittävä maaseudun alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä kyläverkoston kehittämiseen liittyvät toimenpiteet, joilla edistetään olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä, palvelujen saatavuutta, maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista sekä ympäristöarvojen säilymistä.

- maaseudun kehittämisen kohdealueet ja aluekohtaiset kaavamääräykset
- kyläkeskusten verkko
- luonnon monikäyttöalueet ja viheryhteystarpeet maakunnan kattavana verkostona

Maakunnan suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan selvittävä ja edistettävä alueidenkäytön järjestämistä raja-alueilla. Samalla tulee kiinnittää huomiota alue- ja yhdyskuntarakenteen toimivuuteen sekä elinkeinotoiminnan tarpeiden ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen. Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattu riittävät alueelliset edellytykset varuskunnille, ampuma- ja harjoitusalueille, varikkotoiminnalle sekä muille maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille. Samalla on huomioitava muun yhdyskuntarakenteen, elinympäristön laadun ja ympäristöarvojen asettamat vaatimukset.

- Kuusamon rajanylityspaikka merkitty
- puolustusvoimien tarpeisiin kaksi aluevarausta; ilmavoimien tarpeet otettu huomioon lentokenttävarauksissa

EHEYTYVÄ YHDYSKUNTARAKENNE JA ELINympÄRISTÖN LAATU

Yleistavoitteet

Elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta edistetään hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja eheyttämällä taajamia. Taajamia eheyttämällä parannetaan elinympäristön laatua. Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa.

- kaupunkikehittämisen alueiden ja taajama-alueiden kaavamääräyksissä painotettu yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja taloudellisuutta

Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä varaamalla riittävät alueet elinkeinotoiminoille. Niiden sijoittumisessa kiinnitetään huomiota olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen ja hyvään saavutettavuuteen.

- teollisuusalueet; yksi uusi suurteollisuusalueen varaus
- neljä erillistä logistiikka-aluetta
- liikenneverkot ja energiahuollon verkot

Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä pyritään vähentämään liikennetarvetta, parantamaan liikenneturvallisuutta ja edistämään joukkoliikenteen edellytyksiä.

- liikennetarvetta vähentävät yhdyskuntarakenteen eheyttämistä tukevat kaavamääräykset
- joukkoliikenteen kehittämiskäytävät Oulun seudulla; määräys joukkoliikennettä tukevasta yhdyskuntarakenteen kehittämisestä
- kevyen liikenteen runkoverkko; kaavamääräys pääteiden yhteydessä

Kaupunkiseutujen työssäkäyntialueilla varmistetaan alueidenkäytölliset edellytykset asuntorakentamiselle ja sen tarkoituksenmukaiselle sijoittumiselle sekä hyvälle elinympäristölle. Kaupunkiseutuja kehitetään tasapainoisina kokonaisuuksina siten, että tukeudutaan olemassa oleviin keskuksiin. Keskusta-alueita kehitetään monipuolisina palvelujen, asumisen ja vapaa-ajan alueina.

- kaupunkikehittämisen alueille määräykset oleviin keskuksiin ja yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvasta kehittämisestä
- keskustatoimintojen alueille ydinkeskustan toimintojen ja taajamakuvan kehittämismääräykset

Elinympäristön viihtyisyyttä edistetään kiinnittämällä huomiota rakennetun ympäristön ajalliseen kerroksellisuuteen sekä korkeatasoisiin, alueiden omaleimaisuutta vahvistaviin, maisemakuvaan sopeutuviin ja mittakaavaltaan ihmisläheisiin rakennettuihin ympäristöihin. Taajamia kehitettäessä viheralueita hyödynnetään siten, että niistä muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia.

- kaupunkiseutu-, taajama- ja keskustatoimintojen alueille asuinympäristön laatua koskevat kaavamääräykset

Alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen. Alueidenkäytön suunnittelussa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat ja poikkeukselliset luonnonolot tunnistetaan ja vaikutuksia ehkäistään.

- jokilaaksojen alueille tulvan huomioon ottamista koskeva määräys

Erityistavoitteet

Maakuntakaavan ja yleiskaavan lähtökohtana on oltava perusteltu väestönkehitysarvio. Maakunnan suunnittelussa ja yleiskaavoituksessa on tarkasteltava pitkällä aikavälillä sekä taajama- että maaseutualueiden väestömäärän kehityksen erilaisia vaihtoehtoja.

- väestönkehitystavoite maakuntasuunnitelman mukaan; tilastokeskuksen ennusteet ja kuntakohtaiset tavoitteet

Maakuntakaavoituksessa ja yleiskaavoituksessa on selvitettävä mahdollisuudet eheyttää yhdyskuntarakennetta ja esitettävä eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet. Erityisesti kaupunkiseuduilla on selvitettävä toimiva liikennejärjestelmä sekä palvelujen saatavuutta edistävä keskusjärjestelmä ja palveluverkko sekä sen yhteydessä vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen.

- yhdyskuntarakenteen eheyttämistä koskevat kaavamääräykset kaupunkikehittämisen ja taajamatointojen alueilla
- Oulun seudun kaavaratkaisujen perusteena seudun yhteisen yleiskaavan selvitykset ja liikennejärjestelmäsuunnitelma

Alueidenkäytön suunnittelussa uusia huomattavia asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei tule sijoittaa irralleen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Vähittäiskaupan suuryksiköt sijoitetaan tukemaan yhdyskuntarakennetta. Näistä tavoitteista voidaan poiketa, jos tarve- ja vaikutusselvityksiin perustuen pystytään osoittamaan, että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista.

- kaikkien asuin-, työpaikka- ja palvelualueiden laajennusten liittyminen olevaan yhdyskuntarakenteeseen
- seudullisesti merkittävät vähittäiskaupan suuryksiköt ohjattu kaupunkikeskuksiin ja kaupunkiseudun alakeskuksiin

Alueidenkäytön suunnittelussa on maaseudun asutusta sekä matkailu- ja muita vapaa-ajan toimintoja suunnattava mahdollisuuksien mukaan tukemaan maaseudun taajamia ja kyläverkostoa sekä infrastruktuurin hyväksikäyttöä.

Alueidenkäytön suunnittelussa on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta.

- kevyen liikenteen runkoverkkoajatus viheryhteysmerkinnässä ja -määräyksessä sekä valta-/kanta-ten kaavamääräyksessä

Alueidenkäytön suunnittelussa on haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätettävä riittävän suuri etäisyys. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset sekä vaarallisten aineiden kuljetusreitit ja niitä palvelevat kemikaalirastit on sijoitettava riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen maa- ja kallioperän soveltuvuus suunniteltuun käyttöön. Pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvitettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoihin. Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja. Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävää meluntorjuntaa.

- Oulun lentoaseman lentomelualue; kaavamääräykset kaikille lentoasemille ja lentopaikoille

Maakuntakaavoituksessa on osoitettava jätteenkäsittelylaitoksille alueet siten, että pääosin kaikki syntyvä jäte voidaan hyödyntää tai käsitellä valtakunnallisesti tai alueellisesti tarkoituksenmukaisesti.

- seudulliset jätteenkäsittelyn alueet
- ylikunnalliset jätevedenpuhdistamot

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.

- 1. ja 2. luokan pohjavesialueet
- seudulliselle tarpeelle tärkeät pohjavesivyohtimet
- vesiensuojelua edistäviä suunnittelumääräyksiä

KULTTUURIPERINTÖ

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä.

Erylistavoitteet

Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuri- ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Alueidenkäytössä on otettava huomioon kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevat kansainvälisten sopimusten velvoitteet sekä valtioneuvoston päätökset. Lisäksi viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina. Maakuntakaavoituksessa on osoitettava valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuri-

perintöalueet ja -kohteet. Valtakunnallisesti arvokkailla kohteilla ja alueilla on alueidenkäytön sovelluttava niiden historialliseen kehitykseen.

- valtakunnalliset sekä maakunnalliset maisema-alueet, kulttuuriympäristöt ja perinnemaisemat
- valtakunnalliset kulttuuriympäristökohteet
- kiinteät muinaisjäänökset
- kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävät tiet tai reitit
- suunnittelumääräykset, jotka edistävät em. alueiden ja kohteiden erityispiirteiden säilymistä
- kulttuuriympäristöarvojen huomioon ottamista koskevia määräyksiä myös muiden kehittämisperiaate- ja aluevarausmerkintöjen yhteydessä

LUONNONPERINTÖ

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä edistetään mahdollisuuksien mukaan.

Erylistavoitteet

Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuri- ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Alueidenkäytössä on otettava huomioon kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevat kansainvälisten sopimusten velvoitteet sekä valtioneuvoston päätökset. Lisäksi viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina.

- Natura 2000 -verkoston alueet
- luonnonsuojelualuevarauksina tai arvokkaan harjualueen varauksina valtakunnallisten ohjelmien kohteet, seutukaavan kohteita ja uusia suoluonnon kohteita; suunnittelumääräys
- luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeinä kohteina tai alueina luonnonsuojelualueiden ulkopuolisia uhanalaisten kasvien keskittymiä ja linnustoalueita; suunnittelumääräys

- luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat kalliot

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

- luonnon monikäyttöalueina luonnonhoidon ja yleiskäytön kannalta arvokkaimmat yksittäisten luontokohteiden muodostamat kokonaisuudet; suunnittelumääräys
- SL-alueiden suunnittelumääräyksessä alueiden väliset ekologist yhteydet
- ekologisina yhteystarpeina tärkeitä (hirvi)eläinyhteyksiä; suunnittelumääräys yhteyden säilyttämisestä ja edistämisestä

Maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon vesi- ja rantaluonnon suojelun tai virkistyskäytön kannalta erityistä suojelua vaativat vesistöt.

- rantojen suojeluohjelman alueet SL-varauksina
- arvokkaina vesistöinä lohikannan elvytysjoet ja uhanalaiselle eliölajistolle erityisen arvokkaita virtavesistöjä; vesiensuojelua korostava suunnittelumääräys

VIRKISTYSKÄYTTÖ

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä. Suojelalueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä edistetään virkistyskäytössä, matkailun tukialueina sekä niiden lähialueiden matkailun kehittämisessä suojelutavoitteita.

Erityistavoitteet

Maakuntakaavoituksessa on luotava alueidenkäytölliset edellytykset ylikunnallisesti merkittävien virkistyskäytön reitistöjen ja verkostojen muodostamiselle. Maakuntakaavoituksella ja yleiskaavoituksella on luotava alueidenkäytölliset edellytykset seudullisten virkistysalueiden muodostamiselle erityisesti Etelä-Suomessa ja suurilla kaupunkiseuduilla.

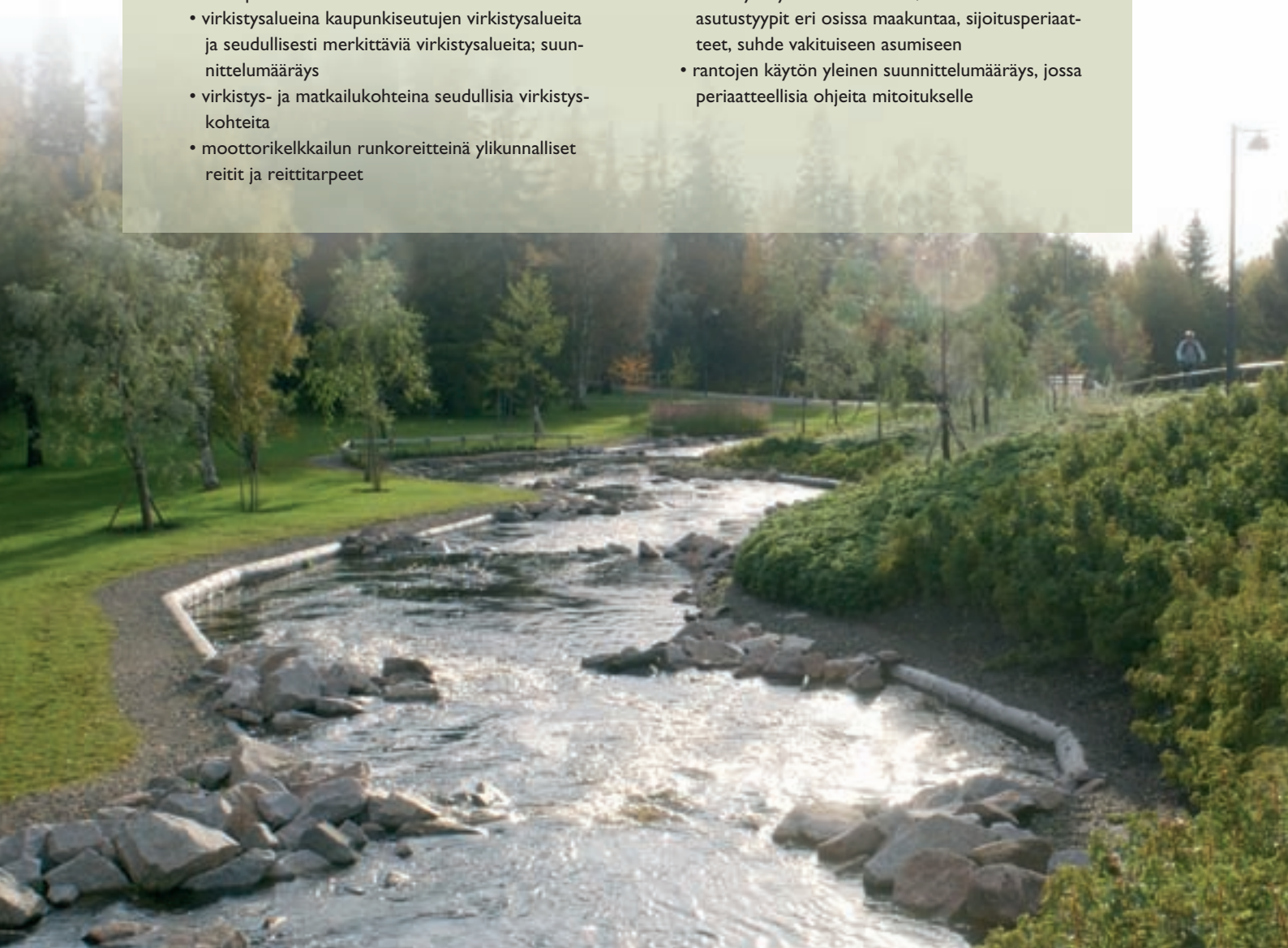
- maakunnallinen viheryhteystarve-verkosto; suunnittelumääräyksen ja selitteen sisällössä jokilaaksojen reitistöjen ja paikallisten virkistyskohteiden monipuolinen kehittäminen
- virkistysalueina kaupunkiseutujen virkistysalueita ja seudullisesti merkittäviä virkistysalueita; suunnittelumääräys
- virkistys- ja matkailukohteina seudullisia virkistyskohteita
- moottorikelkkailun runkoreitteinä ylikunnalliset reitit ja reittitarpeet

Maakunnan suunnittelussa on tuettava matkailukeskusten ja -alueiden verkottumista sekä vapaa-ajan käytön yöhykkeiden kehittämistä niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Ensimmäisessä on kehitettävä olemassa olevia matkailukeskuksia ja -alueita. Alueidenkäytön suunnittelulla matkailualueita tulee eheyttää.

- matkailun vetovoima-alueet ja virkistyskäytön kannalta kehitettävät luonnon monikäyttöalueet; suunnittelumääräys virkistyskäytön, reitistöjen ja maisemanhoidon edistämisestä
- matkailukeskusten ja -alueiden väliset yhteydet - myös Lapin ja Kainuun puolelle
- loma- ja matkailualueiden varauksina matkailukeskusten loma-asumisen alueita; suunnittelumääräys

Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on mitoitettava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys.

- rantojen käytön suunnitteluperiaatteet: yleisen virkistyskäytön turvaaminen, tavoitteelliset loma-asutustyyppit eri osissa maakuntaa, sijoitusperiaatteet, suhde vakituiseen asumiseen
- rantojen käytön yleinen suunnittelumääräys, jossa periaatteellisia ohjeita mitoitukselle

LUONNONVARAT

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä siten, että turvataan luonnonvarojen saatavuus myös tuleville sukupolville. Alueidenkäytössä ja sen suunnittelussa otetaan huomioon luonnonvarojen sijainti ja hyödyntämismahdollisuudet.

Erityistavoitteet

Maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon käyttökelpoiset kiviainesvarat sekä niiden kulutus ja kuluistarve pitkällä aikavälillä. Kiviainesten ottoon osoitettavien alueiden on perustuttava arviointiin, jossa selvitetään alueiden luonto- ja maisema-arvot sekä toisaalta soveltuvuus vesi- ja kiviaineshuoltoon.

- maakunnallinen kiviainesten tarvelaskelma
- selvityksiin perustuvina varauksina 18 kpl seudullisen kiviainesoton alueita, joissa nykykäyttöön nähden siirtymää kalliokiviaineksiin; suunnittelumääräys, johon sisältyy ympäristövaikutusten rajoittaminen, suunnitelmallinen otto ja jälkikäyttö

Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumisen ja muuttamisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.

Maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon turvetuotantoon soveltuvat suot ja sovitettava yhteen tuotanto- ja suojelutarpeet. Turpeenottoalueiksi varataan ensisijaisesti jo ojitettuja soita. Turpeenoton vaikutuksia on tarkasteltava valuma-alueittain ja otettava huomioon erityisesti suoluonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja muiden ympäristönäkökohtien sekä taoudellisuuden asettamat vaatimukset.

- valuma-alueittainen tarkastelu
- vaihtoehtotarkastelu turvetuotannon kokonaislaajuudesta kaavassa; perusteena asiantuntijalausunnot ja selvitykset (myös ojitustilanne)
- valittua laajuutta vastaavat aluevaraukset; lisämerkinnällä monimuotoisuuteen liittyvät erityistapaukset, joille myös suunnittelumääräys
- yleinen suunnittelumääräys turvetuotannon ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta

Ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön eikä hyviä ja laajoja metsätalousalueita pirstoa muulla maankäytöllä.

- taajamavaraukset seutukaavaa suppeampina; ohitustievarauksista luovuttu pääsääntöisesti
- yleinen suunnittelumääräys hyvien peltoalueiden säilymisestä viljelykäytössä sekä metsätalousalueiden yhtenäisyydestä
- maisema-alueiden suunnittelumääräyksessä peltoalueiden säilyminen

TOIMIVAT YHTEYSVERKOSTOT JA ENERGIAHUOLTO

Yleistavoitteet

Liikennejärjestelmiä suunnitellaan ja kehitetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelevat sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään liikenne- ja kuljetustarpeen vähentämiseen sekä liikenneturvallisuuden ja ympäristöstävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamiseen. Tarvittaviin liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja -verkostoja.

- liikennejärjestelmä perustuen maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan
- joukkoliikenteen kehittämiskäytävät
- kevyen liikenteen runkoreitit ja kaavamääräykset
- lähes kaikista seutukaavan ohitustievarauksista luovuttu; samoin joistakin uusista tievarauksista

Alueidenkäytössä turvataan energiahuollon valtakunnalliset tarpeet ja edistetään uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuuksia.

Eriyistavoitteet

Alueidenkäytössä on turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen, maanteiden ja vesiväylien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä valtakunnallisesti merkittävien satamien ja lentoasemien sekä rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet. Alueidenkäytön suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuus toteuttaa (Kerava–Lahti-oikorata, moottoriväylä välillä Turku–Helsinki–Vaalimaa ja) muita valtakunnallisesti merkittäviä väyliä.

- valtakunnalliset verkot otettu huomioon kaava-varauksissa – erityisesti valtateiden 4, 8, 20 ja 22 merkittävä parantaminen sekä nopea ratayhteys
- uusia aluevarauksia tai merkittäviä kehittämiskohteita olemassa olevan verkon parantamiskohteina

Alueidenkäytössä on edistettävä eri liikennemuotojen yhteistyötä ja joukkoliikennettä varaamalla riittävät alueet solmupisteinä toimivien tavaraliikenneterminaalien ja henkilöliikenteen matkakeskusten toimintaa ja kehittämistä varten. Nopean liikenteen junaratayhteyksiä toteutettaessa on huolehdittava lähiliikenteen toimintaedellytysten säilymisestä.

- matkakeskus Ouluun; nykyiset rautatie-liikenteen liikennepaikat
- satamat ja tuloväylät; lentoasemat ja niiden maayhteydet; logistiikka-alueet
- nopean junaliikenteen rata Ouluun ja sitä tukeva kaavamääräys

Lentoasemien ympäristön maankäytössä tulee ottaa huomioon lentoliikenteen turvallisuuteen liittyvät tekijät, erityisesti lentoesteiden korkeusrajoitukset, sekä lentomelun aiheuttamat rajoitukset. Uusia lentoasemia suunniteltaessa ja olemassa olevia laajennettaessa tulee ottaa huomioon asutus ja muut melulle herkät toiminnot siten, ettei valtioneuvoston antamia melutason ohjearvoja ylitetä. Alueidenkäytössä on turvattava lentoliikenteen nykyisten varalaskupaikkojen ja lennonvarmistusjärjestelmien kehittämismahdollisuudet sekä sotilasilmailun tarpeet.

- Oulun lentoaseman melualue ja logistiikka-alue; kaavamääräykset
- Oulun nykyisen pienkonekentän korvaava aluevaraus
- varalaskupaikkoja ei erikseen merkittyinä; ei uusia toimintaa rajoittavia varauksia niiden läheisyyteen

Alueidenkäytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien viestintäjärjestelmien tarpeet hyödyntämällä rakennelmien yhteiskäyttöä ja edistämällä maankäytön

tehokkuutta. Telialiikenteen mastojen sijoittumisessa on erityistä huomiota kiinnitettävä maisemallisten arvojen säilyttämiseen.

Maakuntakaavoituksessa on osoitettava ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävät voimajohtojen linjaukset siten, että niiden toteuttamismahdollisuudet säilyvät.

Suunnittelussa on otettava huomioon sekä tarpeelliset uudet linjaukset että vanhojen verkostojen parantamisten ja laajentamisten tarpeet. Voimajohtolinjauksissa on ensisijaisesti hyödynnettävä olemassa olevia johtokäytäviä.

- valtakunnalliset uudet 400 kV:n linjaukset otettu huomioon
- linjat pääosin saatu sijoitettua olemassa oleviin johtokäytäviin
- yhdeksään kuntaan ohjeellinen pääsähköjohto 110 kV ja sähköhuollon varmuutta parantamaan neljä uutta 110 kV:n linjaa

Maakuntakaavoituksessa on rannikko- ja tunturialueilla osoitettava tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet. Tuulivoimalat on sijoitettava ensisijaisesti keskitetyksi useamman voimalan yksiköihin.

- merialueelle ja rannikolle tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet, joihin voidaan perustaa vähintään 10 MW:n tuulivoimapuisto; suunnittelumääräys voimaloiden sijoittelun ohjaamiseksi

Maakuntakaavoituksessa on varauduttava kaukokuljettamiseen tarvittaviin maakaasu- ja öljyputkien linjauksiin Venäjältä siten, että niiden toteuttamismahdollisuudet turvataan.

- maakuntakaavassa ei osoitettua varautumista maakaasuputkelle: toteuttamismahdollisuudet säilyvät kaikista mahdollisista tulosuunnista

Edellä mainittuja yhteys- ja energiaverkostoja koskevasa alueidenkäytössä ja alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ympäröivä maankäyttö ja lähiympäristö, erityisesti asutus, arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet ja -alueet sekä maiseman erityispiirteet.

- suunnittelu ollut kokonaisuudessaan yhteensovittavaa
- merkintöjen perusteena hankkeiden ympäristöselvitykset
- suunnittelumääräykset lieventävät ympäristövaikutuksia

LUONTO- JA KULTTUURIYMPÄRISTÖINÄ ERITYISET ALUEKOKONAISUUDET; MAANKOHOAMISRANNIKKO

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään ... maankohoamisrannikon säilymistä luonnon- ja kulttuuriarvojen kannalta erityisen merkittävänä aluekokonaisuuksina. Samalla varmistetaan, että asumisen ja elinkeinotoiminnan harjoittamisen edellytykset säilyvät. Alueiden erityispiirteet tunnistetaan ja alueidenkäyttö sovitetaan mahdollisimman tasapainoisesti yhteen poikkeuksellisten luonnonolojen ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. Samalla tuetaan luonnonoloihin sopeutuneiden omaleimaisten kylä- ja kulttuuriympäristöjen säilymistä ehyinä.

Maankohoamisrannikolla otetaan huomioon maankohoamisen taloudelliset ja ympäristölliset vaikutukset olemassa olevaa rakennetta uudistettaessa ja uutta suunniteltaessa. Jokien suistoalueilla kiinnitetään erityistä huomiota maiseman ja luonnontalouden erityispiirteisiin. Rakentamisen sijoittelussa turvataan maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

- koko rannikolle Perämerenkaaren kehittämisperiaatteet, joihin sisältyy maankohoamisrannikon erityispiirteiden huomioon ottaminen
- maankohoamisrannikolle keskittynyt luonto- ja kulttuurikohteiden merkintöjä
- taajamatoimintojen alueiden ym. merkintöihin liitetty maankohoamisrannikon osalta lisämerkintä, joka velvoittaa maankohoamisrannikon erityispiirteiden huomioon ottamiseen

PORONHOITOALUE

Muallakin poronhoitoalueella turvataan poronhoidon alueidenkäytölliset edellytykset.

- poronhoitoalue kaavamerkintänä; elinkeinoa tukeva kaavamääräys
- porotaloutta palveleva ekologinen yhteys osoitettu

